

[Stinus]

Danmarks deltagelse i NATO, fordi – og jeg citerer:

»Militære planer for en sådan anvendelse forblev såvel dybt hemmelige som højt hypotetiske. Atlantpagtens sammenhold blev opretholdt ved, at man generelt afstod fra sådanne krigsspil og ikke ved nogen ivrig offentlig diskussion.«

Dette citat er hentet fra artiklen »Kernevåben og Atlantpagten« af McGeorge Bundy, George Kennan, Robert McNamara og Gerald Smith, her citeret fra »NATO's strategi. Førstebrugsdebatten«, udgivet af det sikkerheds- og nedrustningspolitiske udvalg.

Som begrundelse for, at de militære planer om anvendelse af atomvåben blev holdt dybt hemmelige, angives i samme artikel at:

»Udsigten til enhver faktisk brug af taktiske våben var aldeles forfærdelig for europæere.«

Vi må naturligvis spørge, om situationen er en anden i dag. Ja, det er den, først og fremmest er den vestlige overlegenhed på kernevåbenområdet, som eksisterede tidligere, forsvundet. Der er ikke længere samme militære fordele ved en eller anden type førstebrug af kernevåben under et sovjetisk angreb på Vesteuropa, og en hvilken som helst førstebrug vil i dag uundgåeligt lede til en selvmorderisk, totalstrategisk kernevåbenkrig.

På den baggrund kan der rejses tvivl om førstebrugsmulighedens troværdighed, og det er noget, der i høj grad er grund til at se på.

Nu drejer VS-forslaget sig jo mere om det moralsk forkastelige i førstebrugsmuligheden end om dets troværdighed. For det radikale venstre er en ændring af førstebrugsstrategien helt afgørende. For at opnå denne ændring finder vi alle argumenter af betydning, både dem, der er indeholdt i forslaget, og dem, der fremføres af de 4 amerikanske tidligere præsidentrådgivere, som vi er enige med, når de erklærer:

»Hvad alliancen mest af alt har brug for i dag, er ikke en forbedring af de nukleare valgmuligheder, men derimod en klar beslutning om at undgå kernevåben, så længe andre gør ligeså.«

Og videre:

»En ikke-førstebrugspolitik, især hvis Sovjetunionen er med, ville give nyt håb til alle i de lande, hvis liv er overskygget af den grufule mulighed for den tredje storkonflikt i

Europa i det 20. århundrede, hvad enten den bliver konventionel eller nuklear.«

På denne baggrund ser vi frem til en indgående og saglig behandling af forslaget i udvalget, og det radikale venstre giver i øvrigt fuld tilslutning til de principper, der er indeholdt i forslaget.

Nør Christensen (CD):

Vi henviser til forsvarsministerens bemærkninger og synes i øvrigt, at vi befinder os i øjeblikket i teoriens verden.

Arentoft (FP):

Vi agter ikke at deltage i en ny atomvåbendebat her i dag, men det ser jo meget, meget smukt ud, som det er sat op, og man kunne jo også falde i fælden og sige, at man skulle stemme for det, men jeg er fuldstændig enig med den socialdemokratiske ordfører i, og det havde jeg også selv villet sige, at dette er et FN-anliggende, og hvorvidt man vedtager dette beslutningsforslag, har reelt ingen betydning. Alle de resolutioner, der er vedtaget i FN på dette område, har tilslutning fra dansk side, så derfor er dette forslag kun et led i at få startet en ny debat på en anden led osv. Derfor afviser vi også forslaget.

Kofod-Svendsen (KrF):

Kristeligt folkeparti er enig med forslagsstillerne i, at det ville være et betydningsfuldt skridt mod en mere sikker verden, hvis alle atombesiddende magter ville give afkald på førstebrug af atomvåben. Men jeg finder ikke, at forudsætningerne for en NATO-strategi baseret på erklæret ikke-førstebrug af atomvåben er til stede.

Efter vor opfattelse må det bl.a. være en klar forudsætning for en sådan NATO-strategi, at der etableres en større grad af jævnbyrdighed mellem NATO og Warszawapagten med hensyn til konventionelle våben og styrker i og omkring Europa, og jeg vil i den forbindelse gøre opmærksom på de 18 forslag til reduktion af risikoen for en kernevåbenkrig, som USAs tidligere forsvarsminister, Robert McNamara, har udarbejdet, og som er gengivet i ugemagasinet Newsweek den 5. december 1983.

Selv om vi ikke nødvendigvis er enige i alle detaljer i McNamaras synspunkter og